

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Rønne
kommunale skolevæsen

Skoleåret 1973-74

Beretning

om

Rønne kommunale skolevæsen

for skoleåret

1. august 1973 til 31. juli 1974

Redigeret af Sv. Rassing,
skoledirektør

Indholdsfortegnelse.

	Side
Børnetandklinikken	7
Børnetandplejen	33
Bygninger	10
Dagbøger, Fra Skolernes.....	20
Eksaminer og prøver	31
Elevforsømmelser	12
Elevtal	9, 11, 12
Erhvervspraktik	27
Ferieplan	39
Fritidsundervisning	33
Interessegrupper	36
Legater	33
Legemsøvelser, div. mærker	28
Lærerpersonalet	13, 16
Lærerpersonalets videreuddannelse	14
Normering af lærerstillinger	15
Oprykning	31
Regnskaber	39, 40
Sang- og musikundervisning, Den frivillige	29
Skolebibliotekerne	30
Skolelæge	7
Skolepsykologiske arbejde, Det	26
Sundhedsplejersker	7
Tilsynsmyndigheder og ledelse	5, 6, 7, 8
Ungdomsskolen	33
Ungdomsklubben	35
Voksenundervisningen	37

Skolevæsenets tilsyn, ledelse m. v.*(fra juni 1974).***Skolekommissionen.**

Overpostbud Knud Jeppsen, Vinkelvej 6, formand.
 Erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen, Rosenvej 8.
 Omsorgskonsulent Jens Pihl, St. Torvegade 53.
 Overass. Birte Clausen, Frødingsvej 6
 Bagermester Svend-Erik Petersen, St. Torvegade 111 A.
 Gårdejer Knud Munk, Fynegård.
 Gårdejer J. A. Marker, Smørjeppegård.
 Skovfoged Jørgen Due, Strandvejen 181.
 Major Robert Ludvigsen, Nørre Løkke 31.
 Repræsentant Alvin Jensen, Stengade 13.
 Specialarbejder Eigil Stender, Åkirkebyvej 150.

Udvalget for kulturelle anliggender.

Overpostbud Knud Jeppsen, Vinkelvej 6, formand.
 Omsorgskonsulent Jens Pihl, St. Torvegade 53.
 Erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen, Rosenvej 8.
 Bagermester Svend-Erik Petersen, St. Torvegade 111 A.
 Prokurist Johanne Weyhe, St. Torvegade 14-II.

Skolebiblioteksudvalg.

Overpostbud Knud Jeppsen, Vinkelvej 6, formand.
 Erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen, Rosenvej 8.
 Bagermester Svend-Erik Petersen, St. Torvegade 111 A.
 Repræsentant Alvin Jensen, Stengade 13.
 Skoledirektør Sv. Rassing, Smallesund 92.
 Overlærer Edith Marchmann, Kirsebærstien 8.
 Skolebibliotekskonsulent Else Marie Ilsøe, Sveasvej 38.
 Lærer Niels Aakerlund, Kanegårdsvej 23.
 Overlærer K. Friberg, Svanekevej 65.
 Lærer K. Dalsjø, St. Torvegade 113.
 Overbibliotekar H. C. Larsen, Svanekevej 62.
 Børnebibliotekar Kirsten Larsen, Svanekevej 62.

Skolenævn, Knudsker skole.

Gårdejer Knud Munk, Fynegård.
 Soldaterhjembestyrer Vilmer Madsen, Almegårdsvej 3.
 Gårdejer Jens Anker Marker, Smørjeppegård, formand.
 Fru Birthe Lerche, Sejersvej 11.
 Fru Grethe Sode, Erlandsgård.

Skolenævn, Søndermarksskolen.

Fru Birgit Staffensen, Egeløkken 16, formand.
 Skovfoged Jørgen Due, Strandvejen 181.
 Overtoldassistent Torben Lundsager, St. Torvegade 91.
 Fru Rigmor Jørgensen, Kanegårdsvej 10.
 Vagtmester Henning Westh, Gefionsvej 6.

Skolenævn, Østre skole.

Repræsentant Alvin Jensen, Stengade 13, formand.
 Kontorpakmester Arne Hansen, Harbovej 8.
 Specialarbejder Eigil Stender, Åkirkebyvej 150.
 Elmontør Charly Bertelsen, Borgmester Niensensvej 5.
 Laborant Lis Juul Hansen, Rolighedsgade 11.
 Forretningsbest. Erik Brandt Dam, Virkelyst 5.
 Afdelingssygepl. Birthe F. Jensen, Ydunsvej 7.

Skolenævn, Åvangsskolen.

Major Robert Ludvigsen, Nørreløkke 31, formand.
 Fru E. Bjørn, Nørreløkke 11.
 Bogholder Ole Hansen, Thorkildsvej 31.
 Amtsinpektør C. Kaas Hansen, Merkurvej 9.
 Omsorgskonsulent J. Pihl, St. Torvegade 53.

Skolerne.

Knudsker skole: skoleinspektør Knud Andersen.
 Træffetid hver skoledag kl. 11.00–12.00, tlf. 95 36 11.
 Lærerværelset, tlf. 95 36 13.

Søndermarksskolen: skoleinspektør Bent-Ole Hansen.
 Træffetid hver skoledag kl. 11.00–12.00, tlf. 95 36 14.
 Viceinspektør: Kjeld Johansen.
 Lærerværelset, tlf. 95 36 16.

Østre skole: skoleinspektør Gunnar Hansen.
 Træffetid hver skoledag kl. 11.00–12.00, tlf. 95 03 44.
 Viceinspektør: H. Christensen.
 Pædagogisk leder af hjælpeklasserne: fru H. Nisbeth.
 Lærerværelset, tlf. 95 21 18.

Åvangsskolen: skoleinspektør Gustav Christensen.
 Træffetid hver skoledag kl. 11.00–12.00, tlf. 95 19 61.
 Viceinspektør: V. Klyver-Poulsen.
 Lærerværelset, tlf. 95 29 79.

Lærerrådenes formænd:

Fælleslærerrådet: lærer K. Dalsjøl.
 Knudsker skole: lærer J. Andersen.
 Søndermarksskolen: lærer J. Munch Hansen.
 Østre skole: lærer Boye Jørgensen.
 Åvangsskolen: lærer Steen S. Larsen.

Sekretærer:

Knudsker skole: fru Bitten Leth.
 Søndermarksskolen: fru Lizzy Jensen.
 Østre skole: fru Lis Jensen.
 Åvangsskolen: fru Jytte Andersen.

Skolebetjente:

Knudsker skole: Lars P. Dahl, tlf. 95 36 12.

Søndermarksskolen: Børge Koføed, tlf. 95 36 15.

Østre skole: Niels H. Hansen, tlf. 95 46 62.

Aavangsskolen: Leif K. Holm, tlf. 95 22 50.

Skolevæsenets kontor.

Pistolstræde 17–19, tlf. 95 16 00.

Kontortid 9–13, torsdag tillige 16–18, lørdag lukket.

Skoledirektør Sv. Rassing.

Træffetid hver skoledag 11–12 og efter aftale.

Fuldmægtig E. Kampner.

Assistent Lis Vanman.

Assistent Rigmor Lassen.

Skolelæge.

Skolelæge fr. G. Neerborg Kjøller.

Træffes normalt på

Knudsker skole 1. tirsdag i måneden.

Søndermarksskolen 2. tirsdag i måneden.

Østre skole 1. og 3. fredag i måneden.

Åvangsskolen 2. og 4. torsdag i måneden.

Sundhedsplejersker.

Knudsker sk. og Søndermarkssk.: fr. E. Bergmann, tlf. priv. 95 36 63, kl. 8–8.30.

Østre skole: fr. E. M. Espersen, tlf. priv. 95 03 36, kl. 8–8.30.

Åvangsskolen: fr. K. M. Clausen, tlf. priv. 95 18 72, kl. 8–8.30.

Børnetandklinikken.

(tlf. 95 03 93)

Klinikchef: Birte Holm.

Børnetandlæge Mellie Balslev.

Børnetandlæge K. Dyhrberg.

Klinikassistent Britt Kofod.

Klinikassistent Grethe Andersson.

Klinikassistent Åse Stilling.

Klinikassistent Berit Lind-Holm.

Klinikassistent Irene Pedersen.

Klinikassistent Jane Svendsen.

Fluorskylningsassistent Birgit Gad.

Fluorskylningsassistent Else M. Christensen.

Fritidskommissionen.

Erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen, Rosenvej 8, formand.

Overpostbud Knud Jeppsen, Vinkelvej 6.

Omsorgskonsulent Jens Pihl, St. Torvegade 53.

Overass. Birte Clausen, Frødingsvej 6.

Gårejser Knud Munk, Fynergård.

Statseksam. ejendomsmægler Levy Spanner Hansen, Søndergade 22.

Overlærer E. Guldhammer Schmidt, Heimdalsvej 8.

Fagforeningskasserer Henning Petersen, Gartnervangen 27.
 Arb.kons. Tage Høgh, Slagtergade 13.
 Bagermester Svend-Erik Petersen, St. Torvegade 111 A.
 Overassistent Ruth Ejlersen, Louisenhøj 13.

Voksenundervisningen.

Fagforeningskasserer Henning Petersen, Gartnervangen 27, formand.
 Fru Else Glarbo, Skånesvej 5.
 Overlærer Else Guldhammer Schmidt, Heimdalsvej 8.
 Erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen, Rosenvej 8-I-th.
 Snedkersvend Svend Kragbæk, Sveasvej 13.

Fritidsnævn.

Ejendomsmægler Levy Spanner Hansen, Søndergade 22, formand.
 Erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen, Rosenvej 8-I-th.
 Overpakmester Leif Christensen, Østerled 11.
 Arb.kons. Tage Høgh, Slagtergade 13.
 Kontorassistent Lene Hansen, Bredgade 11.

Ungdomsskolenævn.

Overassistent Ruth Ejlersen, Louisenhøj 13, formand.
 Overlærer fr. E. Guldhammer Schmidt, Heimdalsvej 8.
 Stenhugger John Hansen, Ymi, Sursænkevej.
 Omsorgskonsulent Jens Pihl, St. Torvegade 53.
 Bagermester Svend-Erik Petersen, St. Torvegade 111 A.

Leder af ungdomsskolen: Ungdomsskoleinspektør E. Christensen.
 Træffetid mandag–fredag 17.00–20.00, tlf. 95 36 58.

Øversigt over elevtallet i skolerne i Rønne pr. 1. sept. 1973

	Fra Rønne kommune								Fra andre kommuner	I alt
	Under u-pligtig alder		I u-pligtig alder		Over u-pligtig alder		I alt			
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.		
Kommunale skoler:										
Knudsker skole	2	3	95	94	0	0	97	97	0	194
Søndermarksskolen	0	1	211	191	6	9	217	201	2	420
Østre skole	3	5	309	349	20	23	332	377	17	726
Åvangsskolen	1	4	312	301	17	19	330	324	4	658
I alt	6	13	927	935	43	51	976	999	23	1998
Statsskolen	0	0	0	0	125	78	125	78	278	481
Rønne Privatskole	9	11	82	89	9	7	100	107	40	247
Skolen på Sveasvej	0	0	5	4	1	0	6	4	30	40
Byens skoler i alt	15	24	1014	1028	178	136	1207	1188	371	2766

Elevtallet i Rønne kommunale skolevæsen 1955-74.

1955: 1696	1962: 1797	1969: Rønne 1574
1956: 1744	1963: 1742	Knudsker 435
1957: 1809	1964: 1742	1970: 2042
1958: 1835	1965: 1682	1971: 2046
1959: 1859	1966: 1711	1972: 2042
1960: 1832	1967: 1673	1973: 1998
1961: 1818	1968: 1643	1974: 2025

Bygninger

Østre skole.

Moderniseringen af skolens lokaler er fortsat, idet fire lokaler i A-pavillonen er istandgjort. Akustikken er forbedret, ved at lofterne er sænket og forsynet med lydabsorberende plader. Samtidig er ventilationen moderniseret, og alle lokalerne har fået ny gulvbelægning. De gamle borde er fornyet, og klasselokalerne er forsynet med opslagstavler m. v.

Den østlige del af skolegården er blevet planeret, efter at de to sidste træpavilloner er kommet væk, så at den nu er klar til at blive indrettet i overensstemmelse med de planer, som lærerrådet og skolenævnet har udformet i samarbejde med elevrådet.

Avangsskolen.

Opførelsen af den nye »vestfløj« har fulgt den fastlagte tidsplan så nøje, at den vil kunne være til folkeskolens rådighed fra det nye skoleårs begyndelse og til ungdomsskolens, når dens virksomhed indledes noget senere.

I de eksisterende bygninger er der i forbindelse med byggeriet af vestfløjen foretaget visse forbedringer. Lærerværelset er udvidet med det tidligere sanglokale. Der er indrettet to rette- og samtalerum, og køkken- og garderobearealet er udvidet, ligesom også toiletforholdene er undergået en væsentlig forbedring. Sanglokalet har fået plads i det gamle håndgerningslokale, og det er desuden lykkedes at bringe de gennem mange år utilfredsstillende toiletforhold i denne del af skolen i orden. Det tidligere formningslokale er opdelt i to rum, der giver plads til læseklínkundervisningen, og lokalet, hvor skolebiblioteket havde til huse, har afgivet plads til et øvelseskøkken, der ikke blot er en udvidelse af skolekøkkenet, men også betyder en modernisering af undervisningsmulighederne, mens resten udnyttes til et maskinskrivningslokale. Hermed er geografilokalet blevet lettet for timerne til maskinskrivning, så det fremtidigt i des højere grad kan tjene sit oprindelige formål.

Eleverne

Fordeling i klasserne den 1. september 1973.

Klassetrin	Knudsker skole		Søndermarks-skolen		Østre skole		Åvangs-skolen		I alt		
	Klasse-tal	Elev-tal	Klasse-tal	Elev-tal	Klasse-tal	Elev-tal	Klasse-tal	Elev-tal	Klasse-tal	Elev-tal	Gsn. kvotient
1. klasse	1	25	2	55	3	70	3	65	9	215	23,9
2. klasse	2	30	2	46	3	76	3	71	10	223	22,3
3. klasse	1	25	2	48	3	68	3	72	9	213	23,7
4. klasse	2	29	2	44	3	74	3	72	10	219	21,9
5. klasse	1	31	2	31	3	63	3	69	9	184	20,4
6. klasse	2	37	2	35	3	67	3	60	10	199	19,9
7. klasse	1	27	2	37	3	73	3	62	9	199	22,1
8. klasse alm. linie			1	24	* } 3	43	* } 3	39	7	106	15,1
8. klasse r. f.					o } 3	42	1	13	5	74	14,8
9. klasse alm. linie			1	19							
9. kl. t. f.					1	6	1	17	2	23	11,5
10. klasse alm. linie					1	15			1	15	15,0
10. klasse u. t. f.					*) 2	33	*) 2	44	6	115	19,1
1. realklasse			2	38	o) 2	29	2	54	6	111	18,5
2. realklasse			2	28			1	20	3	56	18,7
3. realklasse			1	15	1	21			1	5	5,0
2. hj.klasse					1	7			1	7	7,0
3. hj.klasse					1	6			1	6	6,0
4. hj.klasse					1	7			1	7	7,0
5. hj.klasse					1	5			1	5	5,0
6. hj.klasse					1	5			1	5	5,0
7. hj.klasse					1	11			1	11	11,0
8.-10. hj.klasse											
I alt	10	194	21	420	41	726	31	658	103	1998	

o) } Samlæsning i h. t. § 21.
 *) }

Elevernes fordeling på de forskellige skoleafdelinger 1. september 1973.

	Knudsker skole		Søndermarks-skolen		Østre skole		Åvangs-skolen		I alt	
	Klasse	Elever	Klasse	Elever	Klasse	Elever	Klasse	Elever	Klasse	Elever
1.-7. klasse	10	194	14	296	21	491	21	471	66	1452
8.-10. klasse			2	43	8	106	5	69	15	218
Realafdelingen			5	81	5	83	5	118	15	282
Hjælpeskolen					7	46			7	46
I alt	10	194	21	420	41	726	31	658	103	1998

Afgang og tilgang i skoleåret 1973/74.

	Knudsker skole		Søndermarks-skolen		Østre skole		Åvangs-skolen		I alt		Total
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	
Elevtal pr. 01 08 73 .	104	90	217	203	340	385	334	324	995	1002	1997
Afgang i skoleåret . .	4	6	14	14	13	14	13	12	44	46	90
Tilgang i skoleåret .	1	0	13	9	8	18	8	8	30	35	65
Elevtal pr. 31 07 74	101	84	216	198	335	389	329	320	981	991	1972
Afgang pr. 31 07 74	16	13	17	27	46	40	26	34	105	114	219
Tilgang pr. 01 08 74	28	21	42	45	36	37	28	37	134	140	274
Elevtal pr. 01 08 74	113	92	241	216	325	386	331	323	1010	1017	2027
Heraf nyindskrevne i I. klasse*	13	13	25	21	27	31	26	32	91	97	188
Børnehaveklasse . . .	13	7							13	7	20

Elevernes forsømmelser i skoleåret 1. august 1973-31. juli 1974.

Antal forsømte dage.

	På grund af sygdom	Af anden lovlig grund	Uden lovlig grund	I alt
Knudsker skole	1288	255	2	1545
Søndermarksskolen	3267	415	149	3831
Østre skole	5543	678	136	6357
Åvangsskolen	4618	667	66	5351
Tilsammen	14716	2015	353	17084

Forsømmelserne udgør i gennemsnit pr. elev følgende antal dage.

	På grund af sygdom	Af anden lovlig grund	Uden lovlig grund	I alt
Knudsker skole	6,64	1,31	0,01	7,96
Søndermarksskolen	7,78	1,00	0,35	9,13
Østre skole	7,66	0,93	0,19	8,78
Åvangsskolen	7,02	1,01	0,10	8,13
Tilsammen	29,10	4,25	0,65	34,00

Lærerpersonalet

Afsked, forflyttelser:

- 30.09.73 Overlærer Aksa Jensen, afsked med pension på grund af sygdom.
- 31.07.74 Overlærer K. H. Friberg, afsked med pension efter ansøgning.
 Overlærer Inger F. Andersen, afsked efter ansøgning uden pension.
 Lærer Dorte Brolev, afsked efter ansøgning uden pension.
 Lærer Illona Hansson, afsked efter ansøgning uden pension.
 Lærer Aksel Madsen, afsked efter ansøgning uden pension.
 Lærer Birgitte Stadler, afsked efter ansøgning uden pension.
 Lærer Hans O. Sørensen, afsked efter ansøgning uden pension.
- 01.02.74 Skoleinspektør B. Wagner til Åkirkeby kommune.
- 31.07.74 Overlærer Knud H. Hansen til Grenå kommune.
 Lærer Erik W. Johansen til Nexø kommune.
 Lærer Åse Juhl til Grønlands skolevæsen.
 Lærer Linda Krogsbak til Nykøbing F. kommune.
 Lærer N. Lyksted til Allinge-Gudhjem kommune.
 Lærer S. Lyksted til Allinge-Gudhjem kommune.
 Lærer Hanne Pagels til Fredericia kommune.
 Lærer N. Aagaard til Sønderborg kommune.

Ansættelse:

- 01.01.74 Niels Aagaard, Stege, fast ansat lærer.
 Ragnhild Thomsen, Herning, fast ansat lærer.
- 01.02.74 Erik W. Johansen, Ålborg, lærer på prøve.
- 01.03.74 Bent-Ole Hansen, Tåstrup, skoleinspektør.
- 01.05.74 Anna M. Frimand Hansen, Tåstrup, fast ansat lærer.
- 01.08.74 Kirsten Frøkjær, København, lærer på prøve.
 Axel Jacobsen, Lyngby, lærer på prøve.
 Bent A. Jørgensen, Ekenäs, lærer på prøve.
 Jens R. Kofod, København, lærer på prøve.
 Peter K. Sode, København, lærer på prøve.

Overlærer Knud H. Friberg.

Efter næsten 38 års virke ved skolevæsenet – fra nov. 1936 til april 1949 ved Østre skole og dernæst ved Knudsker skole til aug. 1974 – søgte og modtog hr. K. Friberg sin afsked med pension. Gennem de 25 år satte han sit tydelige præg på Knudsker skole, der skylder ham den største taknemmelighed for hans indsats. I tiden 1. okt. 1962 til 1. juni 1963 var hr. Friberg konstitueret som skoleleder, en opgave, der løstes til alles tilfredshed. Imidlertid ønskede hr. Friberg ikke at søge stillingen, skønt alle i og omkring skolen gerne havde set ham som skoleinspektør. Han har været en dygtig lærer, som elever og forældre holdt af og stadig mindes med glæde, og en hjælpsom og hyggelig kollega med lune og godt humør. Af hans mange interesser bør fremhæves biologien og skolebiblioteket. Skolens biologisamling er for størstedelens vedkommende hr. Fribergs værk, og skolebiblioteket er skabt af ham. På disse områder har hans indsats været helt enestående. Til glæde for alle på skolen har hr. Friberg påtaget sig at passe skolebiblioteket endnu et par år.

Videreuddannelse.*Danmarks Lærerhøjskole:*

Psykologisk-pædagogisk studium, 2. del: P. Hviid.

Årskursus i klinisk psykologi I: J. Frost, H. Nisbeth, T. Pors, S. Frøkjær, L. Langberg, L. Krogsbak, H. Yde.

Årskursus i formning A: B. Hartelius, U. Frost, H. Nisbeth, K. Olesen, I. Nielsen.

Årskursus i matematik MR: U. Aakerlund, Boye Jørgensen, L. Langberg, B. Vesløv.

Årskursus i matematik A: Fl. Berg, Ib Madsen, B. Hammer, B. Petersen, J. Munch Hansen.

Årskursus i engelsk II: G. Christensen, U. Pinnerup, S. Løfb. Larsen, M. Munch Hansen.

Semesterkursus i Danmarks geologi: J. Østerg. Olesen, M. E. Hansen, T. Pors, A. Jensen.

Semesterkursus i fysisk geografi II: J. Østerg. Olesen, M. E. Hansen, A. Jensen.

Semesterkursus i biologi (ferskvand): S. Løfb. Larsen.

Semesterkursus i biologi (økologi): S. Løfb. Larsen, T. Pors, T. Ethelberg.

Fjernkursus i tysk: B. Vesløv, T. Vesløv.

Fjernkursus i sandsynlighedsberegning B: M. E. Hansen, P. Petersen.

Kortere kursus i observationsundervisning: T. Pors, P. Hansen, H. Yde.

Kortere kursus i specialpædagogik: T. Ethelberg.

Kortere kursus i læsepædagogik: T. Ethelberg.

Kortere kursus i småbørnspædagogik: B. Petersen.

Kortere kursus i matematik: G. Christensen.

Kortere kursus i fransk: K. Bjørnsen.

Andre kursuser:

Danmarks Højskole for Legemsøvelser's etårige kursus: J. T. Mogensen.

Atletik m. m.: E. Birkebæk.

Svømning: K. Christiansen.

Legemsøvelser: J. T. Mogensen.

Musik: T. Bjørn, I. Mortensen.

Orientering: J. K. Hansen, St. Larsen, B. Krake, M. E. Hansen.

Samlæsning: H. Marker.

Regning: J. Munch Hansen.

Specialundervisning: B. Svendsen.

Administrativt-pædagogisk lederkursus: K. Johansen.

Verdenskongres om læsning i Wien: B. Svendsen.

Matematik: S. Lyksted.

EDB-skemalægning: B-O. Hansen.

Kuratorvirksomhed: A. Jensen.

Religion: I. Lorentzen.

Normering af lærerstillinger.

For skoleåret 1973-74 var der normeret 122 stillinger ved skolevæsenet. For skoleåret 1974-75 er der med hjemmel i undervisningsministeriets cirkulære af 21.03.74 normeret 130 stillinger, nemlig

- 1 skoledirektør
- 4 skoleinspektører
- 3 viceinspektører (souchefer)
- 1 ungdomsskoleinspektør
- 1 skolekonsulent for skolebiblioteksvæsenet
- 1 pædagogisk leder af hjælpeskolen
- 113 lærere/overlærere, heraf 1 med kuratorvirksomhed
- 2 småbørnslærere
- 4 timelærere

Uden de gældende rationeringsbestemmelser ville antallet af stillinger, beregnet i h. t. godkendte skoleplansbestemmelser, have været 140.

Vikarer.

Følgende har som vikarer bistået ved at overtage et større eller mindre antal timer, som ikke har kunnet besørgeres af det faste lærerpersonale:

F. Andersen, J. Andersen, V. Andersen, G. Anthonsen, D. L. Andreasson, B. Berg, H. Blem Bidstrup, E. Christensen, K. Christiansen, G. Espersen, S. Filholm, L. Guldborg, A. Frøkjær Hansen, I. Holm, C. Ilsøe, K. M. Ipsen, L. Jensen, G. Blem Jensen, A. L. Jørgensen, H. Kofoed, L. Krake, L. Lyngbye, I. Mortensen, M. Munk, A. M. Pedersen, M. Pedersen, A. H. Petersen, S. Å. Petersen, G. Stentoft, N. Stentoft, A. Sørensen og V. Wagner.

Fortegnelse over lærerpersonalet 1. september 1974.

	Dimitteret	Undervist ved Rønne skolevæsen fra	Ansæt i nuværende stilling	Tjeneste- alder
<i>Knudsker skole:</i>				
Skoleinspektør:				
Knud Andersen	1948	01 06 63	01 06 63	01 07 69
Overlærere:				
Guðrun M. Andersen	1949	01 08 63	01 08 63	01 08 67
Lærere:				
Solvejg Arendt	1970	01 08 72	01 08 72	01 08 71
Jørgen Andersen	1966	01 08 66	01 08 66	01 07 67
Carl Christoffersen	1973	01 08 73	01 08 73	01 08 73
Torben Ethelberg	1969	01 08 69	01 08 69	01 07 69
Axel Jakobsen	1974	01 08 74	01 08 74	01 08 74
Bent Jørgensen	1974	01 08 74	01 08 74	01 08 74
Bent Mortensen	1959	01 05 59	01 05 59	01 05 63
Inga Müller	1968	01 08 68	01 08 70	01 07 69
<i>Søndermarksskolen:</i>				
Skoleinspektør:				
Bent-Ole Hansen	1964	01 03 74	01 03 74	01 03 74
Viceskoleinspektør:				
Kjeld Johansen	1963	01 07 72	01 07 72	01 07 72
Lærere:				
Kirsten Bjørnsen	1971	01 08 72	01 08 72	01 08 72
Erna Brink	1964	01 08 64	01 08 69	01 07 69
Jørgen Frost	1967	01 08 71	01 08 71	01 08 69
Ulla Frost	1970	01 08 71	01 08 72	01 08 70
Else B. Grønnegaard	1966	01 08 70	01 08 70	01 07 69
Anna M. F. Hansen	1964	01 05 74	01 05 74	01 08 64
Jan M. Hansen	1969	01 08 69	01 08 71	01 07 69
Marianne M. Hansen	1968	01 08 69	01 08 70	01 07 69
Birgit Hartelius	1968	01 08 72	01 08 72	01 08 70
Niels B. Johnsen	1972	01 08 72	01 08 72	01 08 72
Jens R. Kofod	1974	01 08 74	01 08 74	01 08 74
Poul Kragelund	1967	01 08 71	01 08 71	01 07 69
Henning Larsen	1963	01 03 73	01 03 73	01 10 68
Steen L. Larsen	1969	01 08 72	01 08 72	01 08 69
Sonja Lütken	1965	01 09 70	01 08 72	01 08 67
Anne-Grete Maibom	1970	01 08 73	01 08 73	01 08 70
Peter Maibom	1971	01 08 73	01 08 73	01 08 73
Lona Mogensen	1965	01 08 70	01 08 70	01 07 67
Jørn T. Mogensen	1971	01 08 71	01 08 71	01 08 71

	Dimitteret	Undervist ved Rønne skolevæsen fra	Ansæt i nuværende stilling	Tjeneste- alder
Poul Stadler	1970	01 08 70	01 08 72	01 08 70
Jens Svendsen	1971	01 08 73	01 08 73	01 08 71
Niels E. Aakerlund	1959	01 08 62	01 08 62	01 07 63
Ulla Aakerlund	1962	01 08 62	01 08 69	01 07 65
Timelærere:				
Thomas Rosenmeier	1971	01 08 73	01 08 73	01 08 71
<i>Østre skole:</i>				
Skoleinspektør:				
Gunnar Hansen	1944	01 02 71	01 02 71	01 02 71
Viceskoleinspektør:				
Hakon Christensen	1930	01 04 33	01 07 69	01 07 69
Pæd. leder af hjælpeskolen:				
Hanne Nisbeth	1961	01 03 67	01 03 67	01 07 69
Overlærere:				
Elly Birkebæk	1956	01 08 56	01 04 70	01 04 70
Torben Bjørn	1953	01 08 53	01 08 67	01 07 69
Else Gulddammer	1955	01 08 55	01 08 69	01 08 69
Poul Hansen	1956	01 08 71	01 04 74	01 04 74
Karl Kristensen	1946	01 06 46	01 04 61	01 07 67
Inge Lorentzen	1950	01 08 71	01 08 73	01 08 73
Edith Marchman	1944	01 12 62	01 12 70	01 12 70
Herdis Marker	1955	01 08 57	01 08 69	01 08 69
Jens Østergaard Olesen	1951	01 08 51	01 08 65	01 07 69
Hedvig Pihl	1938	29 08 38	01 01 56	01 07 67
John Ulnits	1933	01 08 51	01 01 56	01 07 67
Lærere:				
Anne Marie Bendixen	1969	01 08 69	01 08 71	01 08 69
Flemming Berg	1962	01 08 62	01 08 66	01 07 65
Hanne Christensen	1973	01 08 73	01 08 73	01 08 73
Ruth Christensen	1971	01 08 71	01 08 73	01 08 71
Hans H. Holm	1971	20 03 72	01 08 72	01 08 72
Alfred Jensen	1970	01 08 70	01 08 72	01 08 70
Karin V. Jensen	1973	01 08 73	01 08 73	01 08 73
Mads Jensen	1973	01 08 73	01 08 73	01 08 73
Birgitte Jørgensen	1970	01 08 71	01 08 72	01 08 70
Boye Jørgensen	1967	01 08 71	01 08 71	01 07 69
Bent Kristiansen	1968	01 08 68	01 08 70	01 08 69
Marianne S. Larsen	1968	01 08 73	01 08 73	01 08 69
Peder Lütken	1966	01 08 72	01 08 72	01 07 69
Ib Madsen	1966	01 08 66	01 08 66	01 07 69

	Dimitteret	Undervist ved Rønne skolevæsen fra	Ansæt i nuværende stilling	Tjeneste- alder
John Nielsen	1969	01 08 71	01 08 72	01 08 69
Karin Olesen	1969	01 08 69	01 08 71	01 08 69
Carl J. Pickel	1970	01 01 72	01 01 72	01 01 72
Tue Pors	1969	01 08 70	01 08 73	01 08 69
Ellis Rasmussen	1967	01 01 70	01 01 70	01 07 69
Birte Svendsen	1970	01 01 73	01 01 73	01 08 70
Ragnhild Thomsen	1971	01 01 74	01 01 74	01 08 71
Timelærere:				
Sonja Frøkjær	1961	01 09 73	01 09 73	01 08 65
Eva Johansen		01 08 56	01 08 71	01 07 69
Grethe Larsen		01 09 56	01 08 71	01 07 69
Småbørnslærerinde:				
Emmy Jacobsen	1934	01 08 60	01 08 70	01 07 69
<i>Åvangsskolen:</i>				
Skoleinspektør:				
Gustav Christensen	1952	01 06 52	01 12 72	01 12 72
Ungdomsskoleinspektør:				
Emil Christensen	1960	01 08 64	01 08 68	01 07 69
Viceskoleinspektør:				
Vagn Klyver Poulsen	1942	01 01 42	01 01 73	01 07 63
Skolebibliotekskonsulent:				
Else M. Ilsøe	1948	01 08 51	01 10 70	01 10 70
Overlærere:				
Gudrun Christensen	1938	01 08 62	01 09 64	01 09 68
Lisbeth Langberg	1943	01 08 67	01 08 67	01 07 67
Aksel Skovrind Nielsen	1952	01 08 57	01 06 66	01 07 69
Edith Rassing	1931	01 08 67	01 08 67	01 07 67
Inger Seiberg	1936	01 04 52	01 08 56	01 07 67
Hans Chr. Thorsen	1931	01 08 70	01 08 70	01 07 67
Tue Vesløv	1951	01 04 55	01 08 65	01 07 69
Hans V. Yde	1944	01 08 64	01 08 64	01 07 67
Lærere:				
Lone Aggerholm	1970	01 08 70	01 08 72	01 08 70
Knud Dalsjø	1968	01 08 68	01 08 70	01 07 69
Kirsten Frøkjær	1974	01 08 74	01 08 74	01 08 74
Birte Hammer	1958	01 08 68	01 08 68	01 08 67
Jens K. Hansen	1971	01 08 72	01 08 72	01 08 72
Mogens E. Hansen	1970	01 08 70	01 08 72	01 08 70

	Dimitteret	Undervist ved Rønne skolevæsen fra	Ansæt i nuværende stilling	Tjeneste- alder
Birthe Hauerholt	1967	01 08 73	01 08 73	01 07 69
Elsebeth Jartoft	1971	01 08 71	01 08 73	01 08 71
Bodil Kaldan	1955	01 02 69	01 02 69	01 07 69
Bertel Krake	1970	01 08 70	01 08 72	01 08 70
Steen S. Larsen	1971	01 08 71	01 08 73	01 08 71
Irene G. Nielsen	1972	01 08 72	01 08 72	01 08 72
Karen Okkels	1961	01 08 66	01 08 66	01 12 67
Inger M. Olsen	1958	01 08 66	01 08 66	01 07 63
Preben Petersen	1967	01 08 67	01 08 69	01 07 69
Ulla Pinnerup	1967	01 04 71	01 04 71	01 07 69
Ejvind Ravn	1963	01 08 63	01 08 65	01 08 67
Tove Ravn	1967	01 08 68	01 08 70	01 07 69
Peter K. Sode	1974	01 08 74	01 08 74	01 08 74
Bente Vesløv	1970	01 08 70	01 08 72	01 08 70
Småbørnslærerinde:				
Bodil Petersen	1969	01 08 71	01 08 71	01 08 71

Tilladelse til at træde uden for nr. i skoleåret 1974/75 er efter ansøgning bevilget
 Poul Hviid, Østre skole
 Bodil Petersen (fra 31/12 74), Åvangsskolen,

Virksomheden

Fra skolernes dagbøger.

Knudsker skole:

- 1973:
 13/8 Skoleåret starter med 194 elever.
 15/8 Forældremøde for den nye 1. klasse.
 16/8 1. klasse begynder
 Nov. Forældrekonsultationer i samtlige klasser.
 26/11 Meddelelsesbøger i 4.-7. kl.
 30/11 Skolefest, som måtte aflyses p. gr. af snestorm.
 21/12 Juleafslutning.
 1974:
 25/2 Fastelavnsfest.
     Om aftenen forældremøde i 7. kl.
 25/3 Meddelelsesbøger i 4.-7. kl.
     2/5 Forårsfest, hvor 5. kl. opførte en »cirkusrevy«.
     4/6 Meddelelsesbøger i 5.-7. kl.
 21/6 Afslutning før sommerferien.

Søndermarksskolen:

- 1973:
 13/8 Skoleåret starter med 420 elever.
 14/8 1. klassernes lærere på kursus.
 10/10 Skoleidrætsdag 6.-10. årgang.
     Klasselærerdag 1.-5. årgang.
 24/10 Trafikfeature.
 25/10 Trafikfeature.
 26/10 Trafikfeature.
     8/11 Forældrekonsultationerne begynder.
 29/11 Skolen lukket på grund af sne.
 12/12 Klasselærerdag (juleforberedelse).
 20/12 Juleferien begynder.
 1974:
 11/1 SP-tur til København.
 14/1 2. real A og B tur til Paris.
     1/2 Konference vedr. enhedsskolen.
     2/2 Konference vedr. enhedsskolen.
 13/3 Møde med kommunens svømmelærere.
 18/4 Orienteringsmøde ang. skolenævnsvalg.
     2/5 Skr. eksamen begynder.
     8/5 Skolenævnsvalg.
 22/5 Sidste skoledag for afgangsklasserne.
 27/5 Mundtlig eksamen begynder.
 19/6 Afslutning for 9. kl. og 3. real.
 21/6 »Grøn dag« – sidste skoledag.

Østre skole:

- 1973:
 13/8 Undervisningen genoptages efter sommerferien.
 16/8 De nye 1. klasser starter skolegangen kl. 13. Efter en times tid i klasserne

- inviteres børnene og forældrene på sodavand og kaffe i skolens »kantine«.
- 11/9 Dreng og piger deltager i Folkeskolens Atletikstævne.
- 12/9 Et hold drenge deltager i Ekstrabladets skolefodboldturnering.
- 18/9 3A tager på tur med P. Lütken og Carl Johan Pickel.
- 25/9 Maskinchef Lindgren fra Dansk Skibsadoption holder foredrag og viser film for elever fra 6. og 7. klasserne.
- 1/10–6/10 9 ABC i erhvervspraktik.
- 8/10 Karin Olesen holder forældremøde i 1 A.
- 10/10 Elever fra 6.–10. klassetrin deltager i kondiløb arrangeret af de fire kommuneskoler i fællesskab.
- 13/10–21/10 Efterårsferie.
- 23/10 Torben Bjørn holder konsultation i 7 A.
- 29/10 Inge Lorentzen holder konsultation i 5 C.
- 29/10 III samt 9 ABC på ekskursion med Herdis Marker, Jens Østergaard Olesen og John Ulnits.
- 1/11 Torben Bjørn holder sammen med klassens øvrige lærere konsultation i 10 A.
- 6/11 »Åbent hus« på skolen – alle forældre er velkommen til at overvære undervisningen.
- 8/11 Forældremøde for 1 B arrangeret af Hanne Koefoed og P. Lütken.
- 12/11 Ruth Christensen og Ib Madsen holder forældrekonsultation i 3 B.
- 15/11 Skolenævnet holder møde for samtlige forældre og elever over emnet: Vold på skolen.
- 19/11–22/11 Terminsprøver i III, 10. og 9. klasserne.
- 20/11 Inger Holm og Bent Kristiansen holder forældrekonsultation i 2 A.
- 21/11 Forældremøde i 1 C ved Karin Vinther Jensen og Susanne Lyksted.
- 26/11 Edith Marchmann holder forældremøde i 6 C.
Birte Svendsen og Carl Johan Pickel holder konsultation i 5 A.
Hanne Nisbeth og Marianne Larsen holder konsultation i 3 F.
- 27/11 1. og 2. klasserne er i teatret i anledning af Rønne Theaters 150 års jubilæum.
- 28/11 Birgitte og Boye Jørgensen holder forældrekonsultation i 2 B.
- 3/12 Emmy Jacobsen og Karl Kristensen holder konsultation i 3 C.
- 5/12 »Åbent hus« på skolen.
- 10/12 Konsultation i 4 C ved Åse Juhl.
- 14/12 Fra kl. 11 laver alle elever juleklip og pynter deres klasser.
- 17/12 Fælleskonsultation for forældre og elever i 8. og 9. klasserne.
Sonja Frøkjær har i november og december besøgt hjemmene i 2 F.
- 21/12 Juleafslutning – kl. 8 samles elever og lærere i kirken for at overvære et julepil arrangeret af Inge Lorentzen. Orkestret medvirkede under ledelse af Torben Bjørn. Kl. 9–10 »julehygger« eleverne i deres klasser sammen med klasselærerne.
- 22/12–6/1 Juleferie.
- 1974:
- 7/1 Undervisningen genoptages efter juleferien.
- 10/1 »Åbent hus« i alle klasser.
- 17/1 og 18/1 Indskrivning af elever til skoleåret 1974/75.
- 21/1–26/1 10 T i erhvervspraktik.
- 23/1 Skolenævnets forældremøde for 1.–5. klassetrin over emnerne: Kontakten mellem hjem og skole samt Hjemmearbejde – lektielæsning.

- 24/1 Havbiolog Gabriel Sørensen holder foredrag for de ældste elever.
- 30/1 Møde for 7. klassernes forældre om elevernes fortsatte skolegang.
- 1/2 »Åbent hus« i alle klasser.
- 12/2 Elever deltager i volleyballstævne i Neksøhallen, hvor pigerne i gruppe I vinder.
- 14/2 Forældremøde i 3 B ved Ruth Christensen og Ib Madsen.
- 18/2–22/2 Terminsprøver i III, 10. og 9. klasserne.
- 18/2 Forældrekonsultation i 10 T ved Else Guldhammer og klassens øvrige lærere.
- 22/2 Fastelavnsfest for alle elever og lærere. Næsten alle var udklædt og slog katten af tønden. Bagefter serveredes boller i klasserne.
- 25/2–30/2 9 ABC i erhvervspraktik.
- 27/2 Skolenævnets møde med forældrene i hjælpeskolen om lejrskoleophold for hjælpeskolens elever.
- 1/3 Folkeskolens gymnastikturnering i Rønne Idrætshal. Både yngste hold piger og drenge fra Østre skole vandt og gik videre til semifinalen i Helsingør.
- 4/3 »Åbent hus« i alle klasser.
- 8/3 Alfred Jensen holder klassefest for 4. og 5. F.
- 11/3 Skolenævnet holder møde for alle skolens forældre om skolenævnets arbejde samt valg til skolenævn. Major Trihøj talte over emnet.
- 12/3 Tue Pors holder forældremøde i 8 B.
- 19/3 Gunnar Hansen holder pædagogisk lærermøde over emnet: Opdeling af skolen i sektioner med kollektiv ledelse.
- 20/3 Elever, der i vinterens løb har deltaget i den frivillige musikundervisning, afslutter undervisningen med en »forårskoncert«, hvortil forældre og lærere er indbudt.
- 21/3 Elly Birkebæk og Kield Christiansen deltager med de yngste elever i Folkeskolens gymnastikturnerings semifinale i Helsingør, hvor både drenge og piger blev nr. 1 og fortsætter til finalen.
- 22/3 Ilona Hansson og Birte Svendsen holder forældrekonsultation i 6 B. Forældremøde i 1 B ved Hanne Koefoed og P. Lütken.
- 24/3 8 F rejser på lejrskole til Rebild under ledelse af Marianne Larsen og Mads Jensen.
- 26/3 Hanne Nisbeth tager på ekskursion med 3 F. Elly Birkebæk og Herdis Marker holder forældrekonsultation i 6 A.
- 1/4 Alfred Jensen holder møde for forældre og elever i 5 F. Emmy Jacobsen og Birte Svendsen holder forældrekonsultation i 4 A. Konsultation i 2 C ved Anita Frøkjær og Carl Johan Pickel.
- 2/4 »Åbent hus« i alle klasser. Edith Marchman og klassens øvrige lærere holder konsultation i 6 C.
- 4/4 Birgitte og Boye Jørgensen holder forældremøde i 2 B. Ann Marie Bendixen og Karin Olesen holder konsultation i 5 B.
- 5/4 Alfred Jensen holder møde for forældre og elever i 4 F.
- 17/4 Elly Birkebæk og Kield Christiansen deltager i Odense i Folkeskolens gymnastikturnerings finale med de yngste elever. Drengene vandt finalen, og pigerne blev nr. 2.
- 18/4 Ellis Rasmussen og Ann Marie Bendixen holder forældrekonsultation i 4 B. Skolenævnet holder orienteringsmøde for alle skolens forældre om valg til skolenævn. Efter mødet opstilles en kandidatliste til det nye skolenævn. – Da der ikke senere blev indleveret flere kandidatlistes, kom disse forældre automatisk i det nye skolenævn.

- 30/4 Torben Bjørn holder møde i 7 A for forældre og elever.
 1/5 »Åbent hus« i alle klasser.
 2/5 Skriftlig eksamen begynder.
 13/5 P. Lütken og Ragnhild Thomsen holder forældrekonkultation i 3 A.
 20/5 Ilona Hansson holder møde for forældre og elever i 6 B.
 24/5 Mundtlig eksamen begynder.
 28/5 Hanne Nisbeth holder møde for forældre og elever i 3 F.
 4/6 Ann Marie Bendixen holder klassefest i 5 B.
 6/6 »Åbent hus« i alle klasser.
 6 B rejser på 3-dages tur til Sverige med Ilona Hansson.
 7/6 Edith Marchman holder klassefest i 6 C.
 10/6 Hanne Nisbeth og Sonja Frøkjær tager på ekskursion med 3. og 2 F.
 11/6 Birte Svendsen og Karin Olesen tager på ekskursion med 5 A.
 12/6 P. Lütken tager på tur med 3 A.
 14/6 1 A, 1 B, 1 C og 2 A tager på tur med Karin Olesen, Hanne Koefoed, Karin Vinther Jensen og Inger Holm.
 17/6–18/6 Inge Lorentzen holder »lejrskole i din egen by« med 5 C.
 20/6 Afslutning for afgangsklasserne i drengenes gymnastiksal med uddeling af eksamensbeviser.
 Kl. 20.30 var der »asfaltbal« i skolegården for alle skolens elever og forældre.
 21/6 Bogaflevering og oprykning i nye klasser.
 22/6 Sommerferien begynder.

Åvangsskolen:

- 1973:
 13/8 Skolen starter efter sommerferien.
 16/8 1. klasserne begynder.
 21/8 Møde ang. 9. kl. lejrskoleophold.
 22/8 Forældremøde i 1 C (Niels Lyksted).
 27/8 Forældremøde ang. 8 BDs lejrskoleophold.
 29/8 Forældremøde ang. 8 ADs lejrskoleophold.
 30/8 Forældremøde i 3 B (Ulla Pinnerup).
 26/8–1/9 9. kl. på lejrskole i Århus (H. Yde).
 5/9 Forældremøde i 2 B (Irene Nielsen).
 7/9 4 B på tur til Christiansø (Lone Aggerholm).
 9/9–15/9 8 AC på lejrskole i Viborg (Inger Olsen, M. E. Hansen, J. Kure Hansen).
 9/9–15/9 8 BD på lejrskole i Sønderborg (Lillian Krake, Bertel Krake, Steen Larsen).
 11/9 Fo'keskolens atletikstævne på Rønne Stadion (1.–7. k'assettrin).
 27/9 Forældrekonsultation i 1 B (Lone Aggerholm, Sonja Filholm).
 4/10 Forældrekonsultation i 4 B (Ulla Pinnerup, Lone Aggerholm).
 Forældrekonsultation i 4 A (Lone Aggerholm, Sonja Filholm).
 8/10 Forældremøde i 1 A (Elsebeth Jartoft).
 10/10 Kondiløb i Nordskoven (5.–10. klassetrin).
 11/10 Forældrekonsultation i 4 A (Lone Aggerholm, Sonja Filholm).
 Forældremøde i 5 B (Thomas Rosenmeier).
 23/10 Forældremøde i 2 A (Bertel Krake).
 31/10 Forældremøde i 3 C (H. C. Thorsen).

- 12/11–17/11 9. og 10. klasse i erhvervspraktik.
 13/11 Forældremøde i 3 A (Linda Krogsbak).
 15/11 Forældremøde i 4 A (Lone Aggerholm, Thomas Rosenmeier, Sonja Filholm).
 16/11 Forældremøde i 8 D (Bente Vesløv).
 19/11–24/11 II real ab i erhvervspraktik.
 20/11 Forældrekonsultation i 8 A (Inger Olsen).
 21/11 Forældrekonsultation i 4 C (Tove Ravn, Lisbeth Langberg).
 22/11 Forældremøde og -konsultation i 8 C (Ejvind Ravn).
 28/11 Forældre/elevkonsultation i 8 B (Steen S. Larsen).
 29/11 Forældrekonsultation i 2 C (Jens Kure Hansen, Gudrun Christensen).
 30/11 Forældremøde i II real b (Edith Rassing).
 3/12 Forældrekonsultation i 5 C (Bodil Kaldan).
 5/12 Forældremøde i 7 A (Jens Kure Hansen).
 6/12 Forældrekonsultation i 5 A (Bodil Petersen).
 11/12 »Julehyggekomssammen« med forældre i 4 B (Lone Aggerholm).
 13/12 Forældremøde i II real a (Knud Dalsjø).
 18/12 Forældrekonsultation i 1 C (Niels Lyksted).
 20/12 »Julehyggekomssammen« med forældre i 2 B (Irene Nielsen).
- 1974:
- 7/1 Skolen starter kl. 9.
 15–16/1 Forældrekonsultation i 1 A (Bodil Petersen, Elsebeth Jartoft).
 22–24/1 Forældrekonsultation i 2 B (Hanne Hauerholt, Irene Nielsen).
 30/1 Forældrekonsultation i 7 A (Jens Kure Hansen).
 Forældrekonsultation i 7 B (Else Marie Ilsøe).
 Forældrekonsultation i 7 C (Hanne Pagels).
- Jan./febr. Deltagelse i Bornholms Tidendes skolehåndbold-turnering 1974.
 11/2 Forældremøde i 3 A – valg af klasseforældreråd – (Linda Krogsbak).
 Forældremøde i 6 A vedr. skolenævnets arbejde (Linda Krogsbak).
 12/2 Deltagelse i amtsstævnet i volleyball i Nexøhallen.
 14/2 Forældremøde i 6 B (A. Skovrind Nielsen).
 18/2 Forældremøde i 6 A (Linda Krogsbak).
 21/2 8 TF afholder forældrekonsultation (Tue Vesløv).
 1/3 Folkeskolens gymnastikturnering starter i Rønne Idrætshal.
 19/3 5 B arrangerer underholdning for forældre og søskende (Thomas Rosenmeier).
 20/3 Forældremøde i 8 C (Ejvind Ravn).
 21/3 Deltagelse i Folkeskolens Gymnastikturnering, regionsstævne i Helsingør.
 26/3 Forældremøde i 4 C (Lisbeth Langberg).
 27/3 Forældremøde i 9. (Ejvind Ravn).
 28/3 Forældrekonsultation i 3 B (Ulla Pinnerup).
 2/4 Forældrekonsultation i 10 (Hans Yde).
 4/4 Forældrekonsultation i 1 B (Sonja Filholm).
 17–18/4 Forældrekonsultation i 3 C (Mogens E. Hansen, H. C. Thorsen).
 18/4 Deltagelse i Folkeskolens gymnastikturnering, finalestævne, i Odense. – Vi blev danmarksmestre.
 15/5 Forældrekonsultation i II b (Edith Rassing).
 16/5 Forældrekonsultation i 1 C (Niels Lyksted).
 21/5 Forældrekonsultation i 3 A (Linda Krogsbak).
 22/5 3 A arrangerer »teateraften« for forældre og søskende (Linda Krogsbak).
 30/5 Forældrekonsultation i 6 A (Linda Krogsbak).

- 4/6 Forældreaften i 2 C (Jens Kure Hansen, Gudrun Christensen).
- 10/6 2 B på ekskursion til Brændesgårdshaven (Irene Nielsen).
- 11/6 Forældrekonsultation i 4 A (Sonja Filholm).
3 ABC på ekskursion til Brændesgårdshaven (Linda Krogsbak, H. C. Thor-
sen, Ulla Pinnerup).
- 13/6 Forældrekonsultation i 8 ABCD (Inger Olsen, Steen Larsen, Ejvind Ravn,
Bente Vesløv).
- 13/6 »Hyggeaften« i 1 B (Sonja Filholm, Lone Aggerholm).
- 14/6 6 A på tur til Christiansø (Linda Krogsbak).
- 17/6 1 A og 2 C på ekskursion til Brændesgårdshaven (Elsebeth Jarftoft, Gudrun
Christensen).
- 17/6 Miniforældrekonsultation i II a (Knud Dalsjø).
- 18/6 6 B på ekskursion til Christiansø (Hanne Hauerholt).
- 18/6 Forældrekonsultation i 1 A (Elsebeth Jarftoft).
- 19-20/6 Forældrekonsultation i 2 B (Irene Nielsen).
- 20/6 Forældrekonsultation i 2 A (Ejvind Ravn).

Det skolepsykologiske arbejde

Kontoret har i skoleåret 1973/74 modtaget 53 indstillinger. Henvisningsårsager, hvoraf der kan være flere pr. barn, fordelte sig med:

Læsning	15	Regning	2
Ikke følge med	11	Hørenedsættelse	2
Adfærd	14	Syn	1
Skolemodenhed	7	Talevanskeligheder	8

Af de 53 indstillede blev 18 overført til næste år.

Specialundervisningen.

Hjælpeklasserne, Østre skole:

	01.08.73		01.08.74	
2. klasse	4 drenge	1 pige	4 drenge	1 pige
3. klasse	5 drenge	2 piger	6 drenge	1 pige
4. klasse	4 drenge	2 piger	4 drenge	3 piger
5. klasse	3 drenge	4 piger	4 drenge	3 piger
6. klasse	3 drenge	2 piger	2 drenge	3 piger
7. klasse	3 drenge	2 piger	5 drenge	1 pige
8. klasse			1 dreng	5 piger
9. klasse				
8.-9.-10. klasse	4 drenge	7 piger		
	<hr/>		<hr/>	
	26 drenge	20 piger	26 drenge	17 piger
			(2,2 % af elevtal)	

Læseklínik (læsehold) undervisning:

	01.08.73		01.08.74	
Knudsker skole	22 elever		17 elever	
Søndermarksskolen	34 elever		39 elever	
Østre skole	51 elever		52 elever	
Åvangsskolen	49 elever		82 elever	
	<hr/>		<hr/>	
	156 elever		194 elever	
			(9,7 % af elevtal)	

Høre- taleundervisningen:

	underviste		observation		venteliste	
	høre	tale	høre	tale	høre	tale
Knudsker skole				5		1
Søndermarksskolen			1	3		2
Østre skole		2	2	1	2	
Åvangsskolen			1	1		2
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
		2	4	10	2	5

I alt 23 elever (1,2 % af elevtallet).

Hertil kommer undervisningen for de socialt og emotionelt handicappede. Det drejer sig om elever, hvis personlighedsudvikling er skadet eller truet på en sådan måde, at de ikke med tilstrækkeligt udbytte kan følge undervisningen i ét eller

flere fag i de almindelige klasser. De kan da henvises til observationsundervisning i observationsklinik eller i skoleklinik. På Søndermarksskolen foregår denne undervisning pr. 01.08.74 i elevens klasse.

Lærertimeforbruget til specialundervisningen pr. 01.08.74:

	elevtal 01.09.74	læse- klinik	skole- klinik	obs.- klinik	hjelpe- klasse	I alt
Knudsker	183		30			30
Søndermark	457	40		18		58
Østre	711	40		27	185	252
Åvang	654	50		27		77
Rønne	2005	130	30	72	185	417
Undervisningen i læse- klinik, obs.-klinik og hjelpeklasser omregnes 8=9, og løntimeforbruget bliver da		146,25	30	81	208,1	465,4

Til disse tal kommer tale- høreundervisningen, som for hele øen udgør 56 løntimer eller for Rønne ca. 15 løntimer.

I alt $465 + 15 = 480$ løntimer pr. uge.

Den skolepsykologiske rådgivning.

I skoleåret 1973/74 har amtsskolepsykologen varetaget både det amtsskolepsykologiske arbejde og ledelsen af den skolepsykologiske rådgivning med deraf følgende mange skolepsykologiske undersøgelser på skolerne. Solweig Halborg vikarerede i et assisterende skolepsykologembede fra den 01.08.73 og til den 31.01.74, men med et meget varierende ugentligt timetal. Knud Frøkjær blev ansat som assisterende skolepsykolog den 01.11.73. Tale-høreundervisningen er alene blevet varetaget af tale-hørekonsulenten, Jan Niedersøe.

Det må siges, at arbejdet inden for den skolepsykologiske rådgivning har været hårdt belastende og utilfredsstillende, og arbejdsvilkårene har været klart urimelige. Det er mit håb, at byens skoleledere og lærere har haft forståelse for, at undersøgelserne på disse vilkår kun kunne blive en form for »ambulancetjeneste«.

Jørn Kretzschmar.

Erhvervspraktik.

I skoleåret 1973/74 har 226 elever deltaget i erhvervspraktik i undervisningstiden som et led i den erhvervsorienterede undervisning.

Erhvervspraktikken har omfattet elever på 9. og 10. klassetrin, fordelt på følgende klasser:

9. klasser	2 klasser	31 elever	57 praktikophold
9. klasser – samlæste . . .	3 klasser	70 elever	139 praktikophold
II real	4 klasser	82 elever	82 praktikophold
10. klasser	3 klasser	37 elever	53 praktikophold
Spezialklasser	1 klasse	6 elever	6 praktikophold
I alt	13 klasser	226 elever	337 praktikophold

De omhandlede elever har været i praktik 1 eller 2 gange i løbet af skoleåret, og de enkelte praktikophold har som hovedregel strakt sig over 1 arbejdsuge (5 eller 6 arbejdsdage). Praktikken har fordelt sig på følgende erhvervsområder:

	Dr. Pg.			Dr. Pg.	
Arkitekt, teknisk tegner	6	2	Keramiker	2	3
Auto- og traktormek. m. fl.	18		Klinikassistent		8
Bager	1		Konstabel:		
Bank og sparekasse	3	5	Hæren	24	3
Barnepleje	9		Søværnet	2	
Bibliotekar	1	5	Kontor	10	14
Bogtrykfaget	1		Laborant	2	10
Butik:			Lagerekspedient	3	
Kolonial	7		Landbrug, gartneri, skovbrug		
Manufaktur	7		og pelsfarm	10	
Boghandel	4		Lufthavnen, administration		
Dekorator	4		og flyveledelse	1	
Diverse	3	5	Lærer	2	4
Børnehavepædagog	3	26	Omsorgsassistent		3
Chafførmedhjælper	2		Postassistent		1
Cykel- og knallertmek.	3		Redder - Falck-Zonen	4	
Databehandling	1		Rideskole m. m.		6
Elektriker	13		Slagter	1	
Fisker	1		Smed, maskinarbejder	5	
Frisør	4		Snedker, tømrer	7	
Fritidspædagog	1	2	Sygehusportør	1	
Fysioterapeut	1		Sygeplejerske, sygehjælper		23
Hotel og restauration:			Søfart, dæksdreng	5	
Kok	4		TV- og radiomekaniker	18	
Smørrebrød	3		Urmager	2	
Husassistent	1		Økonoma, køkkenleder		7
Industrisyning	3		Diverse	5	1
Journalist	1		I alt	166	171

Formidlingen af praktikantpladserne, der sker på grundlag af elevønsker, er som tidligere år afviklet i nært samarbejde med arbejdsformidlingens afdeling for erhvervsvejledning. Vi takker arbejdsformidlingschef Bent Nielsen for al bistand og erhvervsvejleder P. Bekker Nielsen for utrættelighed i arbejdet med at få eleverne placeret bedst muligt og for mange gode råd vedrørende erhvervsorienteringen.

Gymnastik, idræt og svømning.

Eleverne har i 1973/74 inden for faget legemsøvelser aflagt følgende prøver:

Gymnastikmærke:

	Kn. sk.		Smsk.		Ø. sk.		Åv. sk.		I alt
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	
Bronze	11	11	0	0	41	34	35	44	176
Sølv	17	17	0	0	21	26	6	31	118
Guld	19	19	0	0	12	18	5	25	98
Elite	6	6	0	0	0	0	0	7	19
I alt	53	53	0	0	74	78	46	107	411

	Kn. sk.		Smsk.		Ø. sk.		Åv.sk.		I alt
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	
<i>Svømming:</i>									
Begynderprøve	5	4	15	0	45	38	20	23	150
Svømmeprøve	0	0	0	0	41	42	22	19	124
Frisvømmerpr.	0	0	0	0	36	26	16	10	88
Livredderprøve	0	0	0	0	17	10	3	5	35
Delfinpr. (tidspr.)	0	0	3	0	18	7	9	5	42
200 m fri svømmn.	6	5	7	0	95	117	92	107	429
1000 m	0	0	5	0	0	0	33	40	78
I alt	11	9	30	0	252	240	195	209	946

	Kn. sk.		Smsk.		Ø. sk.		Åv.sk.		I alt
	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	Dr.	Pg.	
<i>Skoleidræt:</i>									
Bronze	6	3	17	5	29	49	24	32	165
Sølv	1	5	9	12	19	43	23	23	135
Guld	0	0	5	13	18	22	19	13	90
Sølv m. emalje	1	1	1	0	7	13	14	10	47
Guld m. emalje	0	0	4	0	4	11	3	7	29
Guldfakkel	0	0	0	0	0	1	0	2	3
I alt	8	9	36	30	77	139	83	87	469

Den frivillige musikundervisning.

Oversigt over den frivillige musikundervisning i vintersæsonen 1973/74

Fag	Antal hold	Antal elever	Holdkvotient	Udmeldte elever efter 3 mdr.
Blokfløjte	6	71	11,8	15
Cello	2	3	1,5	2
Guitar	3	15	5	3
Horn	1	1	1	0
Pigekor	1	16	16	0
Trompet	1	1	1	0
Violin	12	12	1	0
I alt	26	119	4,5	20

Elevernes fordeling på de enkelte skoler:

Knudsker skole ..	7	50	7,1	3
Statsskolen	1	1	1	0
Østre skole	13	38	2,9	12
Åvangsskolen	5	30	6	5
I alt	26	119	4,5	20

På Østre skole og Åvangsskolen er musikundervisningen foregået efter det sædvanlige mønster i det forløbne skoleår, og der kan noteres en glædelig stabilitet hos den del af eleverne, der modtager individuel undervisning, strygere og messingblæsere. Dette træk er imidlertid også karakteristisk for de videregående blok-

fløjtehold. – Den instrumentale instruktion er blevet varetaget af Hanne Nisbeth, Flemming Berg, Frank Hansen og Torben Bjørn.

På Knudsker skole bruger man et andet arbejdsmønster og stimulerer de mange musikalske aktive elever i deres interesse ved at lade dem synge og spille forskellige steder i årets løb. Tillige afholder man en musiklejrskole ved Dueodde hvert år, og i denne deltager både elever og deres forældre. Musikundervisningen forestås af Inger Marie Mortensen og C. Christophersen i fællesskab. *T. Bjørn.*

Skolebibliotekerne.

Else Marie Ilsøe, skolebibliotekskonsulent.

Bogbestand

	Knudsker skolen		Sønderm.-skole		Østre skole		Åvangs-skolen	
	Antal bind 01.04.74	Til-/afgang	Antal bind	Til-/afgang	Antal bind	Til-/afgang	Antal bind	Til-/afgang
Klassesæt	2694	+ 336	5105	+1265	7606	+1047	7622	+ 951
Lærerbibliotek . . .	432	+ 47	223	+ 41	1227	+ 67	699	+ 32
Øvrige samlinger .	5767	- 5	6494	+ 948	11387	+2270	11271	+1469
	8893	+ 378	11822	+2254	20220	+3384	19592	+2452

Øvrige samlinger omfatter: basissamling, fagbiblioteker og klassebiblioteker.

Udlån (ekskl. klassesæt)

	Kn. sk.	Sm.sk.	Ø. sk.	Åv.sk
Skrankeudlån	6056	12271	29190	24336
Klassebiblioteker	2130	4016	8637	9107
	8186	16287	37827	33443

For Knudsker skoles vedkommende omfatter det overvejende antal udlån faglitteratur; det har noget med skolens struktur at gøre. For de øvrige skolars vedkommende skønnes det, at forholdet mellem udlån af skønlitteratur og af faglitteratur er som 4:6.

Der er kommet mange nye, gode materialer ind i skolebibliotekerne i de sidste år, såsom dias, transparanter og bånd, der sammen med bøgerne gør skolebiblioteket til et værdifuldt arbejdsredskab i skolens hverdag både for elever og lærere. Dette gælder såvel dansk som de øvrige fag, der undervises i. Men jo bedre forsynede skolerne er blevet med materialer, des flere lånes der hos FKS (Bornholms Fælleskommunale Samling) af de ting, der er for dyre for den enkelte skole at have stående til lejlighedsvis brug.

Skolebiblioteksarbejdet varetages af:

Knudsker skole	Kn. Friberg
Søndermarksskolen	N. E. Aakerlund
Østre skole	E. Marchmann, A. M. Bendixen
Åvangsskolen	E. M. Ilsøe, K. Okkels

Eksaminer og prøver.

De statskontrollerede prøver i maj-juni gennemførtes af 267 elever, hvoraf 4 dog først blev færdige efter sygeeksamen i september.

	Sønderm.sk.		Østre sk.		Åvangssk.		I alt
	D.	P.	D.	P.	D.	P.	
Realeksamen	6	9	8	13	8	9	53
Udvidet tekn. forbr. eks.			10	5			15
Statskontrolleret prøve fra 10. kl. . .			1	4	10	6	21
Teknisk forberedelseseksamen ...			12	2			14
Statskontrolleret prøve fra 9. kl. . .	4	9	16	13	5	8	55
Oprykningsprøve fra II real	13	16	9	17	22	32	109
<u>I alt .....</u>	<u>23</u>	<u>34</u>	<u>56</u>	<u>54</u>	<u>45</u>	<u>55</u>	<u>267</u>

Oprykning pr. 1/8 1974 til 1.-3. real og 8.-10. klasse.

I Fra 7. kl.:	dr.	pi.		
Samlet antal elever i 7. kl. K	14	+ 13		
	S	17 + 19		
	Ø	29 + 44		
	Å	26 + 35	86 + 111 =	197 elever
Heraf:				
Ophørt med skolegang ... K	0	+ 0		
	S	0 + 0		
	Ø	2 + 1		
	Å	0 + 0	2 + 1 =	3 elever
Til 1. real	K	7 + 10		
	S	8 + 12		
	Ø	11 + 23		
	Å	12 + 19	38 + 64 =	102 elever
Til 8. kl., alm. og t. f. .... K	7	+ 3		
	S	9 + 7		
	Ø	16 + 19		
	Å	14 + 16	46 + 45 =	91 elever
Anden fortsat skolegang . K	0	+ 0		
	S	0 + 0		
	Ø	0 + 1		
	Å	0 + 0	0 + 1 =	1 elev
II Fra 8. kl. og 1. real:				
Samlet antal elever i 8. kl. S	11	+ 13		
	Ø	24 + 20		
	Å	16 + 18	51 + 51 =	102 elever

Samlet antal elever i 1. real	S	22 + 16		
	Ø	9 + 22		
	Å	20 + 26	51 + 64 =	115 elever
Heraf:				
Ophørt med skolegang ...	S	0 + 1		
	Ø	4 + 2		
	Å	2 + 2	6 + 5 =	11 elever
Til 9. kl.	S	10 + 13		
	Ø	20 + 21		
	Å	15 + 16	45 + 50 =	95 elever
Til 1. real	S	2 + 1	2 + 1 =	3 elever
Til 2. real	S	20 + 14		
	Ø	9 + 19		
	Å	18 + 26	47 + 59 =	106 elever
Anden fortsat skolegang .	S	1 + 0		
	Å	1 + 0	2 + 0 =	2 elever
III Fra 9. kl. og 2. real:				
Samlet antal elever i 9. kl.	S	4 + 9		
	Ø	28 + 16		
	Å	6 + 11	38 + 36 =	74 elever
Samlet antal elever i 2. real	S	13 + 16		
	Ø	10 + 17		
	Å	22 + 32	45 + 65 =	110 elever
Heraf:				
Ophørt med skolegang ...	S	3 + 7		
	Ø	5 + 6		
	Å	3 + 6	11 + 19 =	30 elever
Til 10. kl.	S	1 + 3		
	Ø	23 + 10		
	Å	5 + 8	29 + 21 =	50 elever
Til 3. real	S	10 + 14		
	Ø	5 + 13		
	Å	18 + 19	33 + 46 =	79 elever
Til gymnasiet, HF og anden fortsat skolegang ..	S	3 + 1		
	Ø	5 + 4		
	Å	2 + 10	10 + 15 =	25 elever

Legater.

Uddannelsesstøtten til elever i 10. årgang bliver iflg. lov af 4. juni 1970 administreret af Statens Uddannelsesstøtte efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

I 1973-74 indsendtes ansøgninger fra i alt 77 elever, hvoraf 66 kom i betragtning. Den bevilgede støtte udgjorde i alt 227.701,00 kr. De enkelte beløb varierede fra 588,00 kr. til 4900,00 kr.

Børnetandplejen.

Børnetandplejens største problem i det forløbne år har været, at vi siden 1. januar 1974 har manglet en tandlæge. Den 1. januar 1974 flyttede fru Pilegaard til børnetandplejen i Klemensker. Dette medførte, at vi ikke, som vi plejer, har kunnet holde intervallet mellem tandeftersyn af eleverne på 6-8 måneder, men i løbet af 1974 kom helt op på ca. 11 måneder.

Derfor blev vi i løbet af september 1974 nødt til at ophøre med behandling af 9. og 10. årgang; alle elever i disse årgange fik skriftlig besked til hjemmet om selv at søge behandling hos privat tandlæge; kommunen vil fortsat dække udgifterne til behandlingen.

Vi håber på i løbet af foråret 1975 at få ansat en tandlæge (vi har fået bevilgning til at slå stillingen op nu). Dette skulle så medføre, at de klasser, der til august bliver 9. klasser, stadig skulle kunne blive behandlet her på klinikken, og intervallet mellem eftersynene skulle igen komme ned på 6-8 måneder.

Dette eneste, der kan nedbringe antallet af huller hos de enkelte elever, er en aktiv indsat af den enkelte med *ombyggelig* tandbørstning mindst 2 gange *hver eneste* dag samt fornuftigt og kritisk forbrug af slik, småkager og andre søde sager. - Svenske undersøgelser har vist, at effektiv renholdelse af tænderne virkelig nedsætter antallet af nye huller.

Hermed samtidig en opfordring til forældre til børn i 1. - 2. og 3. klasse om at hjælpe deres børn med tandbørstningen i hvert fald om aftenen. Man kan ikke forvente, at børn i de aldersklasser kan børste rent.

Tandlægerne forventer bestemt, at skolerne understøtter vort arbejde bl. a. på den måde, at der ikke fra skolernes kiosker sælges slik og søde sager, herunder sodavand; der er 12-14 stykker hugget sukker i 1 sodavand, og det er usundt både for tænder og *legeme*.

Til sidst en tak for godt samarbejde og forståelse for vort arbejde til inspektører, lærere, skolesekretærer samt skolelæger og sundhedsplejersker.

Birte Holm.

Fritidsundervisning

Lov nr. 233 af 6. juni 1968 om fritidsundervisning m. v., med senere ændringer, er grundlaget for de aktiviteter, der har udfoldet sig på forskellige områder. Lovens kap. I handler om ungdomsskolen.

Rønne kommunale ungdomsskole.

Virksomheden 1973-74.

Ungdomsskolen startede mandag den 3. september med 666 elever (323 piger - 343 drenge). Heraf var:

647 elever fra Rønne kommune	10 elever fra Åkirkeby kommune
4 elever fra Hasle kommune	5 elever fra Allinge-Gudhjem kommune

Der blev oprettet 68 hold:

53 hold i almen undervisning med	3512 timer
9 hold i prøveforberedende undervisning med	768 timer
3 hold i ungdomsorientering med	72 timer
3 hold i specialundervisning med	144 timer
68 hold	4496 timer

Oversigt over

Fag	Antal hold	Lærer
Træsøjld	3	Sv. Å. Petersen
Keramik	4	Alex Svendsen
Syning	5	Kylle Jensen/Ebba Bjørn
Broderi – strikning	1	Kylle Jensen
Metalsøjld	2	Carl A. Andersen
Porcelænsmaling	2	Elinor Justesen
Form og farve	1	Åse Rosenberg
Udv. førstehjælp	1	Anders Jelle
Vævning	1	Kylle Jensen
Modelbygning	1	Sv. Å. Petersen
Filmskole	1	Carl A. Andersen
Guitarundervisning	3	Niels Yde
Foto	2	Jørgen Bl. Bidstrup
Elektronik	2	Bendt K. Hansen
Husg. f. kontraktp.	1	Kamma Hansen/Lisbeth Erichsen/ Leif Nielsen
Knytning	1	Lillian Krake
Hygge- og idémad	3	Agnete Sørensen
Bøfhold	4	Inga Jørgensen
Jagtkursus	1	Bent Rasmussen
Motorlære	3	Ove Hansen/Poul Pedersen
Stoftryk – batik	1	Åse Rosenberg
Barnepleje/boliglære	1	Ella Jallof
Køreprøvet teori	2	Peter Bidstrup/Poul Møller
Sygepl. fysik-kemi	1	Finn Oelsner
Knallertkørekort	3	Peter Bidstrup/R. L. Schmidt
Rideundervisning	3	Vita Larsen
Maskinskrivning	3	Benny Skjemte
Matematik til TF	2	Finn Oelsner
Engelsk	1	Carl Christophersen
Tysk	2	Bente Vesløv/Benny Skjemte
Naturlære til TF	1	Finn Oelsner
Dansk specialunderv.	1	Irene Nielsen
Regning specialunderv.	2	Jens Kure Hansen/Mogens E. Hansen
Ungdomsorientering	3	Hans Hyl Dahl/Ejna Sloth/ Lasse Bendtsen

Undervisningen er foregået på Åvangsskolen, Østre skole, Knudsker skole, Skolen på Sveasvej, Teknisk skoles afd., St. Torvegade 105, Radioamatørernes klubhus, Nørrekås, Teorilokalet, Østergade 46, Teorilokalet, Søndergade 19 og Larsens Rideskole.

Undervisningen afsluttedes sidst i april måned, dog ikke for matematik til TF, naturlære til TF og maskinskrivning. Her fortsatte undervisningen til 1. juni, hvorefter holdene afsluttedes med statskontrolleret prøve.

10 elever bestod den statskontrollerede prøve i maskinskrivning; teknisk forberedelseksamen i matematik blev bestået af 2 elever og i naturlære af 2 elever.

Efter 2 år som pæd. medhjælper for ungdomsskoleinspektøren afgik overlærer H. W. Yde efter ansøgning og blev afløst af lærer Steen Sejfert Larsen, medens tidligere ansat pæd. medhjælper Hans Hyldahl fortsætter.

På grund af oliekrisen omkring dec. 73 blev ungdomsskolens juleferie forlænget med 14 dage, hvilket resulterede i ret store frafald af elever på de forskellige hold efter jul.

Efter valg af lærerråd ved lærermødet i jan. 74 blev følgende valgt til ungdomsskolens forretningsudvalg: Benny Skjemte (lærerrådsformand), Leif Sonne Olsen og Kylie Jensen.

Efter valg af lærerråd (nov. 73) kom følgende i elevrådet: Niels Erik Dahl (formand), Berit Mortensen, Karien Beck, Hans Chr. Yde og Jane Nielsen.

Følgende lærere/medarbejdere har været på kursus i sæson 73/74:

- 12-10-73 Jens Yde, klubmedarbejderkursus, Frederikssund.
- 12-10-73 Tommy Keil, klubmedarbejderkursus, Frederikssund.
- 12-10-73 Mogens Grønbeck, klubmedarbejderkursus, Frederikssund.
- 10-10-73 Lis Engell, alment voksenpædagogisk kursus, Rønne.
- 10-10-73 Leif Sonne Olsen, alment voksenpædagogisk kursus, Rønne.
- 3-11-73 Jens Yde, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.
- 3-11-73 Niels Ole Mogensen, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.
- 3-11-73 Thorkild Olsen, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.
- 3-11-73 Hans Chr. Yde, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.
- 3-11-73 Berit Mortensen, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.
- 9-11-73 Emil Christensen, ungdomsskolens fritidsaktiviteter, Ellested.
- 9-11-73 Lis Engell, motivationspsykologi, Helligdommen, Rø.
- 9-11-73 Leif Sonne Olsen, motivationspsykologi, Helligdommen, Rø.
- 19- 2-74 Steen S. Larsen, ungdomsskolens lederkursus, Rønne.
- 19- 2-74 Emil Christensen, ungdomsskolens lederkursus, Rønne.
- 26- 3-74 Jens Yde, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.
- 26- 3-74 Lis Engell, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.
- 26- 3-74 Leif Sonne Olsen, klubmedarbejderkursus, Helligdommen, Rø.

Ungdomsskoleklubben.

Ungdomsskoleklubben har i tiden 3. sept. 73-30. april 74 haft åbent hus mandag, tirsdag, onsdag, torsdag og fredag fra kl. 19-22, samt en månedlig lørdag med skolefest fra kl. 20-24.

Ud over de faste klubaktiviteter er der i sæsonen blevet budt på forskellige programpunkter, af hvilke kan nævnes: Vores nyvalgte elevråd i fokus - Den gamle biograf i klubben - Film i klubben - Ikke-ryge-aften, æbler i baren osv. Programmet er lavet i samarbejde med medlemmerne, elevråd og medarbejdere.

Af større arrangementer kan bl. a. nævnes: Løbende turneringer i bordtennis og billard, besøg hos andre ungdomsklubber på Bornholm, fotoserie om klubben samt forskellige instruktioner i hobbyarbejde.

Medlemmerne har på demokratisk vis valgt elevråd, som i størst muligt om-

fang har været medbestemmende i klubbens/skolens drift. 2 medlemmer fra elevrådet har deltaget i klubkursus på hotel Helligdommen.

Ungdomsskolen har i hver måned udgivet et blad, »News«, som er lavet af 2 medarbejdere i samarbejde med nogle medlemmer.

Klubben har været besøgt af ca. 150 elever pr. aften.

Der har i sæsonen været ansat 12 medarbejdere, der har været fordelt med 6 medarbejdere pr. aften.

Hans Hyldahl
Tommy Keil
Conni Hyldahl
Lis Engell

Leif Sonne Olsen
Jens Jørgen Yde
Mogens Grønbech
Niels Yde

Vita Larsen
Niels Ole Mogensen
Toni Christensen
Torkild Olsen

Emil Christensen

Lovens kap. II: Fritidsvirksomhed for børn og unge.

Interessegrupper for børn og unge.

Den ordning med tilskud til ungdomsforeninger i Rønne, der forsøgsvis blev indført i regnskabsåret 1972/73 som afløsning for de lovbestemte tilskud til interessegruppevirksomhed for børn og unge, er fortsat. Det samlede tilskud udgjorde i året 1973/74 kr. 100.000, og det blev fordelt til de tilskudsberettigede foreninger dels med et tilskud på 20 kr. pr. medlem og dels med et tilskud på 30,6 % af foreningens kontingentmasse.

Ungdomsklubber.

På initiativ af korpsleder Niels Arskog, Frelsens Hær, blev Frelsens Hærs ungdomsklub »Huset« etableret i oktober 1973 i Frelsens Hærs ejendom, Storegade 19, Rønne.

Niels Arskog, der selv var klubleder, oplyser i sin beretning ved klubsæsonens slutning, at 86 unge i alderen 14–18 år havde været medlem af klubben, samt at gennemsnitsdeltagerantallet på de afholdte 55 klubaftener havde været 14,5.

Det kommunale tilskud (35 %) udgjorde 6.495 kr., medens statsstøtten (45 %) beløb sig til 8.351 kr.

Vedrørende den kommunale ungdomsskoles klub henvises til omtalen side 35.

Tilskud til lokaler.

Udgiften til kommunens leje af lokaler (på statsskole m. v.) udgjorde 41.218 kr., medens der til ungdomsforeningernes udgifter til egne eller lejede lokaler er ud-betalt tilskud med 84.640 kr.

Lovens kap. III: Fritidsundervisning for voksne.
Fra indberetningen til Bornholms amtskommune citeres følgende:

Antal hold og timer, fordelt på initiativtagere.

Virksomhedens art	Oplysningsforb.		Andre private		I alt	
	Hold	Timer	Hold	Timer	Hold	Timer
Almen fritidsundervisning	85	3606	3	91	88	3697
Aftenhøjskoler						
Forberedelseskursus	6	728	19	3490	25	4218
Specialundervisning K	11	456	4	120	15	576
Specialundervisning H	4	140	11	576	15	716
Erhvervsmæssige kurser			4	94 1/2	4	94 1/2
I alt	106	4930	41	4371 1/2	147	9301 1/2

Deltagere, fordelt efter køn og alder.

	Under 18 år	18-25 år	26-45 år	46-65 år	Over 65 år	I alt
Kvinder	60	184	490	253	52	1039
Mænd	70	201	334	133	18	756
I alt	130	385	824	386	70	1795

Foredragsrækker.

	Oplysningsforbund	Andre private	Kommuner	I alt
Antal rækker	2			2
Antal foredrag	11			11
Antal deltagere	64			64

<i>Antal ledere</i> Godkendt for virksomhed	I alt	Heraf med specialuv.	Heraf med forber.kursus	Heraf med over 8.500 t.
med indtil 5 hold	4			
med over 5 hold	3	3		
I alt	7	3		
Heraf heltidsansatte				

Antal lærere (instruktører)

Godkendt uden forbehold	50
Godkendt med forbehold	22
I alt	72
Heraf godkendt 1. gang	57

Regnskab for grosserer Andr. Riis's legater.

1/8 1973–31/7 1974.

a) Kompletteringsfonden.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 1973 ...	3070	36	Kassebeholdning 31/7 1974 ..	3400	00
Legatrenter	179	13			
Tilskrevne renter	150	51			
	3400	00		3400	00

b) Legater til flidspræmier.

<i>Indtægter</i>	Kr.	Ø.	<i>Udgifter</i>	Kr.	Ø.
Kassebeholdning 1/8 1973 ...	1167	41	Kassebeholdning 31/7 1974 ..	1515	86
Legatrenter	293	02			
Tilskrevne renter	55	43			
	1515	86		1515	86

Dags dato har undertegnede revideret regnskaber for grosserer Andr. Riis's legater. Der er intet fundet at bemærke. Beholdningerne indestår på konti i Sparekassen Bornholm.

Rønne, d. 20/11 1974.

Hakon Christensen.

Rønne kommunale skolevæsen.

Ferieplan 1974/75

Sommerferie	(lørdag d. 22. juni)–søndag d. 11. aug. 1974
Efterårsferie	lørdag d. 12. okt.–søndag d. 20. okt.
Juleferie	lørdag d. 21. dec.–søndag d. 5. jan. 1975
Påskeferie	lørdag d. 22. marts–tirsdag d. 1. april
St. Bededag	fredag d. 25. april
Kr. Himmelfartsdag	torsdag d. 8. maj
Pinseferie	mandag d. 19. maj
Grundlovsdag	torsdag d. 5. juni
Sommerferie	lørdag d. 21. juni–(søndag d. 10. aug.)

Sammendrag af skolevæsenets regnskab 1973-74.

Lærerløn, vikarløn, inspektion m. v.	8.211.334,59	
÷ statstilskud og tilskud fra andre kommuner	<u>4.812.495,84</u>	3.398.838,75
Pedellers løn og pensionsudgifter, herunder tilsyn		301.389,98
Administration (kontorhold m. v.)		194.904,70
De faste ejendomme inkl. forrentning og afskrivning ..	2.297.853,99	
÷ lejeindtægter	<u>208.098,73</u>	2.089.755,26
Inventar inkl. forrentning og afskrivning		486.336,22
Gas-, el- og vandforbrug, herunder brændsel		406.654,40
Rengøring		1.045.324,96
Skatter, afgifter og forsikringer		30.295,14
Undervisningsmidler		583.851,34
Skolebibliotek	389.643,59	
÷ statstilskud	<u>105.896,00</u>	283.747,59
Undervisning af kommunens børn i hhv. private skoler og andre kommuners skoler		136.998,61
Befordring af skolebørn	71.210,04	
÷ amtskommunalt tilskud	<u>52.602,48</u>	18.607,56
Skolepsykolog og talelærer (bidrag til amtskomm. ordn.)		18.398,44
Forskellige andre udgifter		<u>199.099,14</u>
		9.194.202,09
Fragår:		
Undervisning af børn fra andre kommuner	66.037,40	
Indtægter fra legater	<u>2.000,00</u>	68.037,40
Samlede udgifter vedr. <i>folkeskolen</i>		9.126.164,69
eller <i>udgift pr. elev kr. 4.567,65.</i>		
Under skolevæsenets regnskab opføres herudover flg. udgifter vedr. <i>andre skoler m. v.:</i>		
Ungdomsskole	213.750,28	
Ikke-kommunale aftenskoler	122.656,80	
Ungdomsklub	58.070,48	
Ikke-kommunale ungdomsforeninger og -klubber samt tilskud til interessegrupper	181.917,84	
Fritidskommission og dertil knyttede nævn	1.853,20	
Tilskud til eksamensaftenskoler m. v.	132.629,26	
Tilskud til efterskoleophold	2.632,00	
Tilskud til højskoleophold	22.950,00	
Forskellige andre udgifter	<u>12.204,75</u>	748.664,61
<i>Samlede udgifter</i> herefter		<u>9.874.829,30</u>